

ΔΙΑΤΙ;

«Ο σαρκαστικώτερος τῶν συγχρόνων Γάλλων συγγραφέων Αίμιλιος Μπέρρο, ἐξέδωκε πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἰς κομψὸν τόμον τοὺς συλλογισμοὺς τοῦς ὁποῖους γεννᾷ εἰς τὴν φιλοσοφικὴν του εἰρωνικότητα καὶ εἰς τὴν φρόνηόν του τὴν εὐθυμοτάτην, τὸ θέαμα τῆς ζωῆς. Ἴδου μερικά ἀποσπάσματα:

Διατί, καὶ ὅταν φθάνωσιν πολὺ ἐγκαλιότερον τοῦ πρέποντος πολλοὶ ἄνθρωποι, χάνουν τὴν ψυχραιμίαν των μολὶς εἰσέλθουν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν;

Διατί δὲν εὐρίσκωμεν τὸ μανίαι τοῦ ἐπανωφορίου μας μετὴν πρώτην προσπάθειαν, ὅταν μᾶς βοηθεῖ κανεὶς νὰ τὸ φορέσωμεν;

Διατί εἰς τὰς οἰκίας ὅπου γευματίζομεν, εὐρίσκομεν δυσκολώτερον ἔν σπύρον παρὰ ἔν σιγάρον;

Διατί ὅταν ἀναζητοῦμεν τὸ μονόγραμμα ἐνὸς μανδελίου, τὸ εὐρίσκομεν μόνον εἰς τὴν τετάρτην γωνίαν;

Διατί τόσαι δεσποινίδες αἱ ὁποῖαι κρατοῦν τὰ ταμεία τῶν καταστημάτων ἔχουν τὸ ὕφος τόσῃ δυσάρεστον;

Διατί ποτὲ δὲν εὐρίσκεται κανεὶς εἰς τὸ γραφεῖον οἰουδήποτε σταθμάρχου;

Διατί τὸ εἰκονογραφημένον περιοδικὸν τὸ ὁποῖον σῆς παρέχεται διὰ νὰ περάσῃτε τὴν ὥραν σας εἰς τὸν προθάλαμον τοῦ ὀδοντοῦτροῦ εἶνε τῆς παρελθούσης ἑξαμηνίας;

Διατί τόσαι νεαραὶ ὑπάρξεις αἱ ὁποῖαι πρὸ τοῦ γάμου τῶν τρελλαινόνται διὰ τὸ κλειδοκυμβάλον των, τὸ συχαίνονται μετὰ τὸν γάμον;

Διατί ὀνομάζομεν «δυστυχισμένε μου φίλε»— καὶ ἂν ἀκόμη εἶνε ὁ εὐδαιμονέστατος—τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιγούμεθα κατὶ κακῶν ποῦ μᾶς συνέβη;

Διατί ἀδιακρίτως λέγομεν δι' ὅλους τοὺς μεταστάντας ἢ ὅτι κατέλειπε μεγάλας συμπαθείας παρ' ἡμῖν, ἢ ὅτι συναπεκόμισεν εἰς τὸν τάφον τὰς συμπαθείας ἡμῶν, δεδομένου ὅτι ὅσα καταλείπονται δὲν παραλαμβάνονται;

Διατί πρὶν φυλλομετρήσωμεν σαλιώνωμεν τὸν δεικτὴν, καὶ διατί πρὶν γράψωμεν; θίγομεν τὴν γλῶσσάν μας μετὴν ἄκραν τοῦ μολύβδου;

Διατί τὸ συνοφρύωμα καὶ ὁ μορφατμός ὅταν τίθηται ὁ μονύελος, σημαίνει ὅτι ὁ φέρων αὐτὸ εἶνε κομψὸς κύριος;

Διατί ὅταν τηλεγραφοῦν καὶ οἱ πλουσιώτεροι μεταχειρίζονται τὸν ἄναρθρον λακωνισμὸν διὰ νὰ κερδίσουν 10 λεπτά;

★

Ὅσον ἐν συνεχείᾳ ἀλευθύνωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸ ροῆμον κοινὸν ἢ μᾶλλον πρὸς τὸν ἑαυτὸν μας τὰ ἐξῆς ερωτήματα:

Διατί ἐνῷ ὑπάρχουν τόσα ὀλίγα νέα, ἐκδίδονται τόσον πολλὰ ἐφημερίδες;

Διατί ἐνῷ ἕνας συνδρομητὴς λαμβάνει τακτικώτατα τὸ φύλλον, δὲν πληρώνει τὴν συνδρομὴν του.

Διατί ἐνῷ ὑπάρχουν δικαστήρια, γίνονται μονομαχίαι;

Διατί ἕνας ποῦ θέλει νὰ αυτοκτονήσῃ, τὸ κάνει χωρὶς νὰ συντάσσῃ τουλάχιστον τὸ νεκρώσιμὸν του;

Διατί ὅταν χιονίζει νὰ λέγομεν ὅτι πέφτουν νιφάδες καὶ ὄχι... γαμβροὶ;

Διατί τὸ γκαροῦνι ποῦ σῆς σερβίρει, δὲν φεύγει ἀφοῦ σῆς δώσῃ τὰ ρέστα;

Διατί τὰ τρία τέταρτα τῶν δεσποινίδων ποῦ παίζουν πιάνο, γιατί, μὰ γιατί παίζουν πιάνο καὶ δὲν εἰδούσιν ἢ δὲν διαβάζουσιν ἔστω καὶ τὸν Βοκκάκιον;

Διατί τὰ τρία τέταρτα τῶν στιχοῦργῶν γράφουν ὁμοιοκαταληξίας καὶ δὲν παίζουν μετὰ τὰ γάτα τους ἢ μετὰ τὸ σκυλί τους;

Διατί νὰ γράψω ὅσα ἔγραφα κατόπιν τοῦ κ. Μπέρρο, ἀφοῦ δὲν εἶχα καμμίαν ὄρεξιν νὰ Μπερρο... ἄσω δι' ἔξυπνος.

AMARANTOS

διαπρέψῃ, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς γονεῖς καὶ διὰ νὰ σκάσουν ἐκεῖνοι οἵτινες τὸν ἐχλεύαζον. Εἶχε τὸν εὐγενῆ ἐγωισμόν νὰ ταπεινώσῃ τοὺς ἐχθροὺς του διὰ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ταλάντου του.

Ὁ Δυπρὲ ἀρνεῖται ὅτι χωρὶς νὰ ἡξέσθη ἤκολούθει τὴν συμβουλὴν τοῦ Λεονάρδου Da Vinci. Δίδομεν τὸν λόγον εἰς τὸν ἴδιον: « Ἡ καλὴ θέλησις, » ἢ ἐπιθυμία τοῦ νὰ μάθω, ἦσαν ὑπεράνω τῆς πενηνροτάτης καταστάσεώς μου. » Ἡ δυσκολία τῆς τέχνης » δὲν μὲ ἐρόδιζεν, ἤσθάνομην μάλιστα εὐχαρίστως μακρὰν τινὰ ἐλπίδα νὰ ἀνυψωθῶ ὑπεράνω τῶν ἄλλων » εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς προσωπογραφίας, ὅπερ οἱ ἄλλοι μετὰ κόπου καὶ ἐλεεινῶς κατώρθουν. Διὰ » τοῦτο, ἔκτοτε ἔστρεψα πάσας μου τὰς δυνάμεις νὰ » μελετήσω τὴν προσωπογραφίαν. Ἡ γόρρα ἐν λεύκω » κωμὰ τὸ ὅποῖον ἐκράτουν πάντοτε μαζί μου. Ἡ » ρεκάλουν τοὺς φίλους μου νὰ ποζάρουν διὰ νὰ κάμω » τὴν εἰκόνα των. Κατ' ἀρχὰς ἀτυχεῖς ἀπέπειρα. » Ἀλλὰ δὲν ἐκουραζόμην, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἀπέκτισα τόσῃ ἐπιτηδεύτητά, ὥστε μὲ ὀλίγας γραμμὰς » μᾶς ἔκαμνον μετρίαν προσωπογραφίαν. Δὲν ἔπυον » ποτέ. Εἰς τὴν οἰκίαν μου εἶχον λερώσει μὲ χάρ » ζουνον τοὺς τοίχους τοῦ μαγειρείου καὶ τῆς τραπέ » ζαρίας. Φυσικὰ κἀνεὶς δὲν μὲ ἐπέπληττε διὰ τὸν » ἀσυνήθην τοῦτον στολισμὸν τῶν τοίχων τῆς οἰκίας. » Ὁ πατὴρ μου ἔλειπεν. Ἐγὼ ἤμην ὁ μεγαλύτερος » ἤμην σκεδὸν ὁ νοικοκύρης. Ἄλλως ἢ μήτηρ μου, » ἤτις ἡξέστυρεν, ἂν καὶ δὲν ἔβλεπεν, τὸ περιέργον » τοῦτο γύμνασμα ἡὐχαριστεῖτο, προτιμῶσα τοῦτο, » παρὰ νὰ παῖξω μετὰ τὰ παιδιὰ εἰς τὸν δρόμον».

Αἱ οἰκογενειακαὶ ἀρεταὶ τοῦ Δυπρὲ ἦσαν μεγάλαι. Τοῦτο τὸ ἀποδεικνύουν αἱ αὐτοβιογραφικαὶ του ἀναμνήσεις καὶ τὸ μαρτυροῦσι τὰ γραφόμενα ὑπὸ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ. Ἐλάτρευε τοὺς γονεῖς του. Καὶ ἂν ὑπῆρξεν εὐσεβὴς υἱὸς, ὑπῆρξε καὶ πολὺτιμος σύζυγος. Ἦτο πτωχοτάτη ἢ σύζυγός του. Ἦν ἠγάπησε καὶ τὴν ἐδόξασε καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν ἁγίαν γυναικα. Περιγράφει τοὺς ἔρωτάς του, τὰ τοῦ γάμου, τὰ τοῦ σύζυγικῶ του βίου εἰς τρόπον τόσον ἀρετῆ καὶ τόσον ἐξόχως, ποῦ ὀλίγοι ποιηταὶ καὶ μυθιστοριογράφοι δύνανται νὰ τὸ κατορθώσουν.

Φιλόστοργος πατὴρ, εἶχε λατρίαν εἰς τὰς κόρας του. Μία τούτων, ἡ Ἀραλία, ὑπῆρξε πολὺτιμος σύντροφος εἰς τὰς μελέτας, εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὰ ταξείδια καὶ οὐδέποτε τὸν ἐγκατέλειψε μέχρι τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς αὐτοῦ. Καὶ αὕτη ἦτο καλλιτέχνης.

Οἱ καλλιτέχναι καὶ οἱ ἐργάται οἱ ὅποιοι μετ' αὐτοῦ συνειργάζοντο τὸν ἠγάπων διὰ τοὺς καλοὺς τρόπους του καὶ τὴν εὐγενῆ συμπεριφορὰν του. Καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀντίζηλοι καὶ φθονεροὶ ἐταπεινοῦντο διὰ τὴν καλὴν φήμην, ἣν ἐν τῇ κοινῶνι κατεῖχεν αὐτός. Ὑπόδειγμα ἀληθοῦς Χριστιανῶ. Ὑπῆρξε φίλιπτος τῶν συγχρόνων διαπρεπῶν ἀνδρῶν. Περὶ μουσικῆς συνεζήτησε μετὰ τοῦ Ροσίνι, Δονιζέτη καὶ Βέρδη. Ὅχι μόνον ἡ Ἰταλία ἐξετίμησε δεόντως τὸν καλλιτέχνην τῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία καὶ ἄλλα Ἔθνη.

Οἱ ἐπιστημότεροι τῆς ἐποχῆς, οἵτινες ἐπεσκεπτόντο τὴν πόλιν, ἐν ἧ' ἰδέμενον, ἐθεώρουν καθήκον νὰ μεταδῶσιν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του. Καὶ αὐτοὶ ἀχόμη οἱ βασιλεῖς ἔμενον ἀσχεπέετες. Διχαίως, διότι ἔερον εἶναι ὅπου ἐργάζεται ὁ καλλιτέχνης, ὅστις διὰ τῆς σμίλης, σφύρας, χρωστικῆς, δίδει ζωὴν αἰώνιον.

[*Ἐπειτα συνέχεια]

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ